

РОЗПОВІДІ ЕПОХИ ДЖАЗУ

Зміст (авторський варіант)

Мої останні флеперки

Коник-стрибунець

Ця історія про Південь відбувається у невеличкому місті Тарлтон, Джорджія. Я дуже люблю Тарлтон¹, але чомусь щоразу, як пишу про нього, отримую листи з усього Півдня, сповнені неприхованого осуду. На «Копика-стрибуці», опублікованого в «The Metropolitan», вишалилася повна торба таких несхвальних відгуків. Він писанся за дивних обставин невдовзі після видання моого першого роману; ба більше, це перший твір, над яким я працював не сам. Усвідомивши власну неспроможність упоратися з епізодом про гру в крэпс, я передав його своїй дружині, бо, на моє переконання, вона як дівчинка з Півдня літтє знається на механіці й термінології тісі чудової місцевої розваги.

Задня половина верблюда

Гадаю, з усіх оповідань, які я коли-небудь писав, це вимагало найменш натужної праці і найбільше мене розважило. Та й зусиль докладати не довелося, адже його було написано за один день у Новому Орлеані з чіткою метою заробити

¹Фіцджеральд вигадав місто Тарлтон для трьох своїх оповідань. Тарлтон нагадує Монтгомері, місто у північній Алабама, де письменник на ветірці в заміському клубі познайомився зі своєю майбутньою дружиною Зельдою Сейр.

[<< Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>](http://kniga.biz.ua)

на платиново-діамантовий наручний годинник, який коштував шістсот доларів. Почав писати о сьомій ранку і закінчив о другій вечір. Оповідання надрукували у «Saturday Evening Post»¹ 1920 року, а потім включили до збірки оповідань-переможців літературної премії імені О. Генрі² того ж року. Воно подобається мені найменше з усіх, що є в цій книжці.

А писати мені було весело тому, що та частина історії, у якій ідеться про верблюда – абсолютна правда. Я навіть маю ще не виконану домовленість із одним джентльменом, згідно з якою на наступну вечірку-маскарад, куди нас обох запрошено, він повинен піти зодягнений як задля частини верблюда – отака плата за те, що я розповідаю його історію.

Першотравень

У цій дещо неприємній історії, яку було опубліковано як мітіповість у журналі «Smart Set»³ у липні 1920 року, розповідається про ряд подій, що мали місце навесні минулого року. Кожна з них трьох подій спровокає на мене велике враження. У реальному житті їх пічного не пов'язувало, хіба що тільки ота всезагальна весняна істерія, що ознаменувала початок Епохи джазу, але у своїй оповідці я спробував – боюся, втім, безуспішно – сплести їх у єдиний узір, узір, який передав би враження від тих місяців у Нью-Йорку так, як їх сприймав щопайменше один представник тієї частини суспільства, яка тоді була молодішим поколінням.

¹ «Saturday Evening Post» – одне із найдавніших видань у США. Журнал для середнього класу про літературу й кіно, який виходить друком з 1728 року й до сьогодні.

² Премія О. Генрі – літературна премія США, яка присуджується творчості за найкращі зразки короткої прози.

³ «Smart Set» – американський літературний журнал, що виходив друком з березня 1900 до червня 1930 року. Його редакторами були відомі літератори і критики Генрі Л. Менкет і Джордж Ж. Натан. В Епоху джазу журнал давав платформу багатьом молодим авторам.

[<< Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>](http://kniga.biz.ua)

Фарфорова й рожева

- А ви пишете для ще якихось журналів? - запитала панночка.

- О, так, - запевнив я її. - Кілька моїх оповідань і п'сс нацркували у «Smart Set», наприклад...

Панночка здригнулася,

- «Smart Set»! - вигукнула воша. - Як ви могли? Та воши ж публікують усюке про дівчат у блакитних вагінах і поцібні дурниці.

Я з превеликою радістю повідомив панночці, що вона говорить про мою п'ссу «Фарфорова й рожева», яка вийшла друком у цій газеті кілька місяців тому.

Фантазії

Діамант завбільшки з «Ріц»

Ці наступні оповідання написані так, що, якби я був письменником справжньої величини, то назвав би це своєю «другою манерою». «Діамант завбільшки з «Ріц»», який вийшов друком у «Smart Set» минулого літа, я створював виключно для власної розваги. Я перебував у тому всім знайомому настрої, який характеризується всеохопним пожаданням розкоші, і ця історія з'явилася як спроба наситити це пожадання уявною по живою. Один відомий критик з присмішкою відзначив, що п'я феєрія сподобалася йому більше, ніж усе, що я написав. Особисто я віддаю перевагу «Піратові несходжених морів». Але, перекрутивши трохи слова Лінкольна, якщо вам подобається щось таке, то це, можливо, щось таке, що вам сподобається.

Химерна історія Бенджаміна Баттона

На написання цього оповідання мене надихнули слова Марка Твена про те, що, на жаль, найкраща частина життя припадає на його початок, а найгірша – на кінець. Провівши експеримент лише націю людиною в цілком звичайному світі, я

[<>>](http://kniga.biz.ua)

ледве чи вчитив належну випробу його ідеї. Кілька тижнів по тому, як завершив написання, я вивив майже ідентичний сюжет у «Записниках» Семюела Батчера.

Це оповідання було опубліковано в «Collier's»¹ минулого літа й змусило одного анонімного панувальника з Цинциннаті написати цього приголомшливого листа:

«Пане,

Я прочитав оповідання Бенджамін Баттон у Коллерсі і хочу сказати, що як на автора опонідань ви ще той безумець. Я у своєму життю бачив багато всіхих нездар, але з усіх нездар яких я бачив ви найбільший нездара. Мені не хотілось би витрачати на вас папір, але я це зроблю».

Такрвіній із Чипсайду

Це оповідання, написане майже шість років тому, – витвір часів моєго навчання у Прінстоні. Значно перероблене, воно вийшло друком у «Smart Set» у 1921 році. Коли я ще тільки задумував його написати, у мене був єдиний намір – бути поетом, і те, що мене цікавило змічаннякої фрази, те, що я боявся очевидності у прозі, якщо не в самому сюжеті, прозирає в кожному рядку. Напевно, та особлива любов, яку я відчуваю до нього, зумовлена швицше його віком, ніж якоюсь справжньою цінністю.

От Червінькова Відьма!

Це оповідання писалося тойто по завершенні чорнового варіанту моєго другого роману, і я, природно, неабияк насолоджувався історією, у якій жодного з персонажів не потрібно сприймати серйозно. Боюся, мене тоді трохи захопило відчуття,

¹ «Collier's» – американський літературно-публіцистичний журнал, що виходив друком з 1888 до 1957 року, започаткуючи відомих осіб (письменників, політиків) до написання статей про важливі події в Америці й світі, публікував оповідання або романы по частинах, а також слівниця своїми іскравими ілюстраціями.

[>>> Купити книгу на сайті kniga.biz.ua](http://kniga.biz.ua)

що немає впорядкованої структури, якої я повинен дотримуватися. Проте після належних роздумів я вирішив залишити все, як є, хоча читач може відчувати, що губиться в хронології. Скажу просто: що б роки не зробили з Мерліном Грейшджером, сам я завжди мислив у теперішньому часі. Оповідання було надруковано у «The Metropolitan»¹.

Rізне

Оденки щастя

Про це оповідання можу сказати, що воно спало мені на думку в такій формі, що опиратися було неможливо, – просто вимагало, щоб я його написав. Хтось, можливо, назве його звичайнісінською сентиментальністю, але, на мій погляд, у ньому закладено набагато більше. Отож якщо історії бракус щирості чи навіть трагізму, проблема не в темі, а в тому, як я її подаю. Оповідання з'явилося в «Chicago Tribune» і згодом, як мені здається, чотири рази здобувало золоту лаврову гілку чи якийсь подібний панегірик від одного з укладачів антологій, яких зараз серед нас багато ходить. Джентльмена, якого я маю на увазі, як правило, притягують чистої води мелодрами з вулканом або привидом Джона Поля Джонса² в ролі Немезиди, мелодраматичність яких ретельно замаскована в початкових абзацах у стилі Генрі Джеймса³, які натякають на таємничі й заплутані перипетії попереду. Ось, наприклад, таке: «Що цікаво, історія Шоу МакФі не мала жодного впливу на палаптованість

¹ «The Metropolitan» – нью-йоркський журнал про літературу, театр і шопінгу, що виходив друком з 1895 до 1925 року.

² Джон Пол Джонс (1747–1792) – підпрапортий герой США, один із застосників американських ВМС, очолював флот Конгресу під час війни за незалежність у Північній Америці (1775–1783), пізніше був контр-адміралом російського флоту (1788).

³ Генрі Джеймс (1843–1916) – один з найвидатніших прозаїків у американській літературі, автор як численних романів та оповідань, так і документальної літератури, зокрема, біографій, літературно-критичних статей, мемуарів.

Купити книгу на сайті [kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

Мартіна Суло, у яку майже неможливо було повірити. Це тимчасово і, як видається щонайменше трьом спостерігачам, чиї імена паразі збережу в тасміці, малоймовірно, тощо, тощо, тощо», аж доки бідолаштого шура художньої літератури не випустять на волю й не почнеться мелодрама.

Містер Ікі

Особливість «Містера Ікі» полягає в тому, що це єдиний написаний для журналу твір, який вийшов з-під моєго пера у нью-йоркському готелі. Справу було зроблено у спальні в «Нікербокері», і невдовзі після цього пам'ятний заїзд назавжди зачинив свої двері. Коли минув належний період трауру, оповідання було опубліковано в «Smart Set».

Джеміна, дівка з гір

Як і «Тарквінія із Чипсайду», цей нарис було написано, коли я навчався в Принстоні, але опубліковано на кілька років пізніше у «Vanity Fair». За використаний тут художній прийом мушту попросити вибачення в містера Стівена Лікока¹. Я багато сміявся з цього нарису, особливо коли вперше перечитував написане, але зараз мені вже не смішно. Втім, оскільки люди кажуть, що це весела історія, я все-таки включаю її до збірки. Мені здається, що варто притримати цей нарис ще на кілька років, принаймні до тих пір, поки туга через мінливу моду не поглине мене, мої книжки і його заразом. Пропшу проbacеття за це неподобство замість «Змісту» і віддаю розповіді Епохи джазу в руки тих, хто читає на бігу й біжить, читаючи.

¹ Стівен Лікок (1869–1944) – канадський науковець, викладач і письменник. Відомий насамперед своїми гумористичними творами короткої форми.

[<< Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>](http://kniga.biz.ua)